

derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscunque.

« Ut autem præsentis litteræ, etc.

« Nulli ergo omnino hominum, etc.

« Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1725, iv Kalendas Maii, Pontificatus nostri anno primo.

« P. M. card. prodatur.

« F. card. OLIVERIUS. »

(26. Parochi consequi non possunt, neque prætere ab hæredibus defunctorum, qui sepeliuntur in ecclesiis regularium, duplicem quartam, seu portionem majorem solita dari pro illis, qui sepeliuntur in propria parochia. Sic expresse declaravit sac. congreg. Episcop. et Regul., in *Brundusina*, 7 Decemb. 1640, quod cum aliis decretis confirmavit Clemens X, constit. incip. *Alias*, quæ ut ab omnibus in promptu habeatur, hic, prout jacet, subnectitur:

« CLEMENS, Papa, etc.

(27. « *Alias* pro parte tunc existentis commissarii curiæ fratrum ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, congregationi tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium præpositæ supplicato, ut prohiberetur parochis et clericis Terræ Leverano Brundusina diocesis, omnibusque aliis parochis et presbyteris, ne auderent accipere majorem eleemosynam pro defunctis, qui sepelirentur in ecclesiis dictorum Fratrum, quam accipiebant pro iis, qui in ipsorum parochorum et presbyterorum sæcularium ecclesiis sepeliebantur, emanavit die 7 Decembr. 1640, ab eadem congregatione decretum tenoris sequentis, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus Episcoporum et Regularium præposita, ad tollendas indebitas exactiones, quæ, ut proponitur, in tumulandis defunctorum corporibus fieri solent, censuit injungendum, prout præsentis decreti tenore injunxit archiepiscopo Brundusino, cæterisque locorum ordinariis, ne permittant, ut parochi, alique de clero sæculari, majorem post hanc eleemosynam sibi attribui faciant ab hæredibus defunctorum, qui in ecclesiis regularium prædictorum sepulturam sibi elegerint, quam percipere possent, si in parochiali, seu alia ipsius cleri sæcularis Ecclesia sepeliri voluissent, contrariis quibuscunque non obstantibus, etc., die 7 Decembris 1640. Et subinde cum tunc existentes fratres Provinciæ Dalmatiæ dicti ordinis congregationi præfatæ exposuissent, functiones funerales defunctorum, quorum cadavera in eorum ecclesiis sepulturæ mandarentur, facere ad eos, non autem ad parochos, spectare; congregatio præfata die 31 Augusti 1637, aliud decretum edidit tenoris, qui sequitur, videlicet: Sac. congreg. eminentiss. S. R. E. card. negotiis et consultationibus episcoporum et

regularium præposita, attentis narratis, « juxta alias resoluta, censuit, functiones funeralium super cadavera defunctorum, « quæ in ecclesiis regularium contingit sepeliri, postquam ad easdem ecclesias pervenerint, ad ipsos regulares, non ad parochos pertinere, ac proinde ita in Oratorum ecclesiis circa præmissa servandum esse, « prout servari mandat, et præcipit, contrariis non obstantibus quibuscunque. Die 31 Augusti 1637.

« Cum autem sicut pro parte dilecti filii Francisci Mariæ a Castro S. Petri de Bononia procuratoris generalis ordinis præfati, Nobis nuper expositum fuit, ipse decreta hujusmodi pro firmiori illorum subsistentia Apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio communiri summopere desideret: Nos specialem ipsi Francisco Mariæ procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium duntaxat consequendum haurum serie absolventes, et absolutum fore censentes; supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decreta præinserta auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus et confirmamus, illisque salva tamen semper in præmissis auctoritate memoratæ congregationis cardinalium, inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus. Decernentes, easdem præsentis litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore spectabilibus, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in præmissis per quoscunque judices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, judicari et definiendum esse, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari: non obstantibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

« Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris, die 18 Januarii 1672, Pontificatus nostri anno secundo. »

(28. Et novissime fuit iterum resolutum a sac. congregatione Episcoporum et Regularium, 24 Novembris 1713, in respons. ad 3, in causa *Placentina funerum vertente inter Fratres Conventus Clastidii Min. Observ. S. Francisci ex una, et parochum dictæ Terræ Clastidii partibus ex altera, de et super infrascriptis dubiis, etc. Vide verb. Parochus, art. 3, n. 40, ubi decretum adest et responsio sacre congregationis ad singula dubia.*

(29. Dantur hic alia decreta sacre congregationis Episcoporum, in una *Placentina*,

16 Decem. 1661, edita pro causa inter clericum sæcularem Placentiæ, et monachos Casinenses ejusdem civitatis ecclesiæ S. Sixti ad relationem eminentiss. cardin. Pallotta, apud impressores camerales tenores sequentis:

« Eminentissimi e reverendissimi signori.

« Per occasione di mortorj, e funerali sono nate tra li monaci Cassinesi di S. Sisto di Piacenza umilissimi oratori dell' EE.VV. ed i parrochi della stessa Città alcune differenze, che in sostanza si riducono a tre.

« Primo, se i monaci suddetti, quando sono invitati, e vanno alli mortorj, siano obbligati convenire alla chiesa parrocchiale.

« Secondo, se possano quei, che fanno li mortorj, ed eseguir, dar maggior quantità di candele, e cera alli detti monaci, di quello che diano al parroco, o parrochi, ed al clero secolare.

« Terzo, se portandosi a seppelire i morti nelle chiese delli monaci sia lecito alli parrochi entrare nelle dette chiese, o pure siano obbligati a lasciare i cadaveri su la porta, ed ivi dare l'ultimo vale?

« Per terminazione di queste differenze è piaciuto all' E. E. V. V. dar per Ponente l'eminentissim. Pallotta, ed avendo l'eminenza sua riferendo, e le parti informato hinc inde in facto et in jure, vengono ora l'E. E. V. V. umilmente supplicate a dare la risoluzione, e tutto, etc. Quam Deus, » etc.

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium præposita, attentis narratis, causaque, auditis partibus, eminentissimo Pallotta referente, mature discussa et examinata, censuit quoad primum: monachos hujusmodi accedentes ad funera defunctorum in aliena parochia, convenire debere in ecclesia parochiali cum aliis pariter accessuris, et deinde omnes una cum parochio ad domum defuncti efferendi ritualiter procedere.

« Circa secundum, distributionem candelarum, quoad differentiam quantitatis, pendere ab arbitrio hæredum, aut aliorum distribui mandantium.

« Et demum circa tertium, servanda esse decreta et declarationes alias factas, scilicet parochis in associatione sive occasione associationis cadaverum non licere ingredi ecclesiam monachorum prædictorum, sed teneri dimittere cadavera ad januam ecclesiarum, ibique solum posse benedicere, et dare ultimum vale; officia vero, et alia munia, quæ in hujusmodi ministeriis adhiberi solent, ab ipsis monachis peragi debere, non autem a parochis. Atque ita in præmissis omnino deinceps fieri, et exsequi præsentium vigore mandat ac præcipit contrariis quibuscunque non obstantibus. »

« Romæ 16 Decembris 1661.

« M. card. GINETUS. »

(30. Item dantur decreta sacre congr.

Rit., in una *Senogallien*, 13 Julii 1675, edita pro causa inter archipresbyterum, canonicos et curatos parochialis et collegiæ S. Petri Corinalli Senogalliensis diocesis ex una, et conventus, et P. P. Augustinianos et Minores conventuales dictæ Terræ Corinalli ex altera, partibus auditis, eminent. et reverendiss. card. Casanate referente, infrascripta dubia proposita et resoluta fuerunt una cum aliis.

« I. An hæredes defunctorum sint cogendi ad retinendum domi cadavera usque ad tempus sepeliendi? An vero eisdem hæredibus liceat pro libito asportare dicta cadavera e propriis dominibus ad quancunque aliam ecclesiam per modum depositi usque ad horam illa tumulandi, etiamsi sepelienda essent in ecclesiis regularium, non obstante dissensu parochi, seu prohibitione ab eodem facta uti vicario foraneo?

« II. An illatis cadaveribus private ab hæredibus ad aliquam tertiam ecclesiam per modum depositi, regulares convenire et congregari debeant in dicta tertia ecclesia, aut in parochiali, ad effectum illa associandi ad ecclesiam, ubi sunt tumulanda?

« III. An cadavera sepelienda in ecclesiis regularium, antequam ad eorum ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad parochialem, et in ea permanere per aliquod tempus?

« IV. An regulares possint cogi ad associanda cadavera in eorum ecclesiis tumulanda? An vero possint expectare in dictis propriis eorum ecclesiis? Et an in casu, quo regulares non accedant ad associandum dicta cadavera, amittere debeant intortitia, uti parochus præterdit?

« V. An parochus teneatur associare cadavera in ecclesiis regularium sepelienda, usque ad januas ejusdem ecclesiæ, etiam ipsis regularibus non associantibus; et an parochus associanti liceat ingredi ecclesiam regularium cum stola et cruce?

« VI. An, si parochus requisitus intervenire recuset funeralibus defunctorum in ecclesiis regularium sepeliendorum, possint hæredes, imo et ipsi regulares, asportare cadavera ad ecclesiam sepulturæ electæ, parochio non interveniente, ac prædicti regulares eadem cadavera sepulturæ tradere? Et an parochus in funeralibus dictorum defunctorum majorem eleemosynam solito prætere possit?

« Ad primum, sacra congregatio respondit quoad tempus humationis cadaverum servandam esse synodum; et in reliquis, petita, et etiam non obtenta licentia, posse cadavera deponi arbitrio hæredum in quolibet ecclesia usque ad tempus illa processionaliter deferendi ad ecclesiam sepulturæ.

« Ad secundum, sacra congregatio inhærendo aliis decretis respondit: regulares debere congregari in illa ecclesia tertia, ubi cadaver fuit depositum, ut supra.

« Ad tertium, sac. congr. respondit *Negative*.

« Ad quartum, sacra congregatio respon-

dit: Regulares non posse cogi ad exeundum a propriis ecclesiis ad effectum associandi cadavera in eisdem sepelienda, sed sufficere quod illa expectent ad januas; quo vero ad intortitia remisit causam ad iudices suos.

« Ad quintum, sacra congr. respondit parochum teneri associare cadavera in ecclesiis regularium sepelienda; quo vero ad ingressum parochi cum stola et cruce distulit resolutionem; eam videas inferius n. 31.

« Ad sextum, sacra congr. respondit, vocato parochi, et ipso renuente intervenire, vel alterum mittere, tunc regularibus licere absque parochi deferre cadavera in eorum ecclesiis sepelienda; quo vero ad emolumenta per parochum prætensa, nihil dandum ultra solitum. Et id denuo declaravit, et servari mandavit, hac die 13 Julii 1675. »

(31. Item referuntur alia decreta ejusdem sacre cong. Rituum, in una *Vaden.*, ad dubia eidem proposita, die 2 August. 1698, ut sequitur: « Præsentibus parochis seu mansionariis ecclesiæ cathedralis civitatis *Vaden.* in associatione defunctorum, qui sepulturam sibi eligunt, sive alio quovis modo in ecclesia regularium sunt tumulandi, ab eorumdem hæredibus, una cum proprio parochi defuncti, omnes esse invitandos: ecclesias regularium ingredi cum stola et cruce: ibique functiones et officium circa cadaver peragere, ac insuper pinguorem eleemosynam pro associandis seu tumulandis forensium, seu externorum cadaveribus in ecclesiis prædictis regularium quam a civibus, posse exigere, si in ipsis parochialibus sepelirentur. Deducta coram reverendissimo episcopo *Vaden.* controversia, et ab eo postquam plurimas comparationes pro declaratione ad sacram Rituum congregationem remissa: exinde eminentissimo et reverendissimo domino cardinali de Noris commissa, et ab eodem propositis infrascriptis dubiis, videlicet:

« I. An in associatione cadaverum ad ecclesias regularium sint vocandi omnes mansionarii præter parochum?

« II. An parochus ingredi possit ecclesias regularium cum stola et cruce, ibique officium et functiones peragere?

« III. An liceat parochi exigere majorem eleemosynam ab exteris tumulandis in ecclesiis regularium, quam a civibus?

« Sac. eadem Rit. congr. utraque parte tam voce quam in scriptis, prius audita, *Negative* in omnibus respondit, et ita declaravit, et servari mandavit die 2 Aug. 1698. »

(32. Item adducuntur decreta sacre congregationis Conc., in una *Novarien. Funerum*, 15 Mart. 1704, edita pro causa inter parochos et PP. Reformatos oppidi *Varalli* ejusdem diocesis *Novariensis*, in qua, propositis dubiis sequentibus, nempe:

« I. An cadavera impuberum oppidi *Varalli* debeant ex aliqua speciali consuetudine sepeliri in sepultura designata exi-

stente in ecclesia parochiali, vel potius licitum sit parentibus, tam ante quam post mortem illorum pro eis sepulturam eligere eaque tumulari facere in proprio sepulchro majorum in Ecclesia PP. reformatorum existente, et quatenus affirmative quoad secundam partem.

« II. An dicta cadavera deferri possint ad dictum sepulchrum majorum absque associatione parochorum et cleri sæcularis post eorum monitionem ad interveniendum funeri et recusantium?

« III. An parochis intervenientibus, sive associatis, sive non, ab aliis canonicis ejusdem parochiæ, distribui debeat candela major illa, quæ datur superiori regularium associato ab aliis fratribus?

« IV. An dicta cadavera deferri valeant ad ecclesiam in quacunque hora diei, et an de nocte absque expressa licentia ordinarii.

« V. An parochi sub aliqua et quacunque prætensione possint differre vel impedire, ne tempore debito cadavera ad sepeliendum deferantur, et quatenus *Negative*?

« VI. An parochis impedientibus, licitum sit hæredi post expectatum triduum a morte defuncti ducere funus, etiam de nocte ad ecclesiam, in qua cadaver est sepeliendum?

« VII. An parochi cogere possint hæredes ad peragendum in ecclesia parochiali omnes functiones missæ solemnissimis accensis luminibus in singulis altaribus anniversariorum, quæ fiunt in ecclesia Reformatorum occasione funerum?

« VIII. An dicti parochi possint cogere hæredes, ut celebrare faciant missas pro defuncto singulis sacerdotibus sæcularibus funus associantibus?

« IX. An in prætensa associatione cadaverum sint per hæredem defuncti in æquali numero convocandi tot sacerdotes sæculares, quot convocantur fratres Reformati?

« X. An in casu, de quo agitur, episcopus *Novarien.* habuerit jurisdictionem in supradictos fratres reformatos prætensos delinquentes extra claustra, seu turbantes jura parochorum.

« XI. An interdictum, de quo agitur, sustineatur in casu?

« Die 15 Mart. 1704, respondit prout infra:

« Ad I. *Negative* quoad primam partem; *affirmative* quoad secundam.

« Ad II. *Affirmative*.

« Ad III. *Negative*.

« Ad IV. *Affirmative* de die; de nocte *Negative*, nisi de licentia ordinarii.

« Ad V. *Negative*.

« Ad VI. *Affirmative* præterquam de nocte ut supra.

« Ad reliqua dubia *negative* singillatim responsum fuit. »

(33. Parochis pro associandis et tumulandis cadaveribus eorum qui repentina, vel violenta morte decedunt, non licet exigere majorem quartam, seu majus emolumentum

tum eo quod exigi, seu præstari solet ab eo qui testamentum condidit. Sacra congr. Concil., 24 August. 1669, lib. vi *Decret.*, fol. 283.

(34. Item nec licet parochis exigere majorem quartam seu majorem eleemosynam ab exteris tumulandis in ecclesiis regularium, quam a civibus, ut respondit sacra congreg. Rit., in *Vaden.*, 2 August. 1689, in respons. ad 3, ut patet *supra* numer. 31.

(35. Pro exactione quartæ funeralis non gravatur hæres, sed lis agitur inter parochum et ecclesiam tumultantem. Sacra congreg. Episcop. et Regular., in una *civitalis Castelli*, 14 April. 1615; Nicol., *Lucubrat. civil.*, lib. iv, tit. *De interdict.*, num. 26, limit. 10, ubi decretum sacre congr. Conc. refert, *Monacell.*, tom. II, tit. 14, formul. 1, n. 14.

(36. Quarta funeralis solvitur in quantitate juxta consuetudinem regionis et locorum solita et præscripta. Sacra congr. Conc., in *Ebredunen.*, 21 Jul. 1695, in respons. ad 12, et in *Mantuana*, 18 Jun. 1699; apud *Monacell.*, loc. cit., n. 14.

(37. Confraternitates, quæ habent jus sepulturæ, debent sepelire sine præjudicio quartæ funeralis, aliorumque emolumentorum, quæ spectant ad capitulum vel parochum. Sacra congregat. Episcop., in una *Anconitana*, 19 Decembr. 1608; apud Nicol., in *Flosculis*, verb. *Confraternitas*, n. 22; et apud *Pilton.*, *Constit. ad parochos*, n. 290.

(38. Quarta funeralis pro sepultura educandarum ac mulierum sæcularium in monasteriis monialium decedentium cui debeat. Vide verb. *MONIALES*, art. 1, a n. 61 ad 63.

(39. Alia ad rem vide verb. *PAROCHUS*, art. 3, et verb. *SEPULTURA*.

(40. Addenda sunt ad rem sequentia decreta, quod, attenta consuetudine diocesis, debeat episcopo quarta, tum decimarum, tum funeralium. In *Anglonen. cathedralici*, *decimarum et quartæ funeralis*, propositis sequentibus dubiis:

« I. An episcopo debeat cathedraticum in casu, etc.

« II. An eidem debeat quarta decimarum in casu, etc.

« III. An eidem debeat quarta funeralium in casu, etc. Sacra congregat. Concil., 30 Januar. 1723, respondit: ad primum, secundum et tertium, *Affirmative*. Sic apud *Thesaurum Resolution.* 7, in d. *Anglonen.* »

(41. In *Cassanen.* quartæ decimarum, proposito dubio, « An clerus ecclesiæ parochialis *Marathææ* continuare debeat in annua præstatione modiorum, seu tumulorum I, frumenti pro quarta decimarum debita episcopo in casu, » etc. Sacra congr. Conc., die 27 Septemb. 1738, respondit, *affirmative*. Et proposita causa in ead. *Cassanen. quartæ decimarum sub dubiis*: « I. An sit standum, vel recedendum a decisis in casu? II. An episcopus *Cassanensis* pro quarta decimarum teneatur contribuere expensis ac sum-

ptibus litis motæ per communitatem *Marathææ* super exactione ipsarum decimarum in casu, » etc. Sacra congr. Conc., die 4 Jul. 1739 respondit, ad primum in decisis, et amplius; ad secundum *Negative*. Sic apud *Thesaurum Resolution.*, dictor. annorum.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(42. Extra Italiam insulasque adjacentes, ad quas vires suas haud porrexit constitutio S. M. Benedicti XIII, incip. *Romanus Pontifex*, de qua auctor, num. 24, servatur quoad solutionem quartæ funeralis a regularibus faciendam concilium *Tridentinum*, sess. xxv, cap. 13, *De reformat.*, demandans, ut regulares non aliter sint exempti a solutione quartæ funeralis, quam si per quadraginta annos ante ipsum concilium eam non solverint. Vide ultra allegatos ab auctore, num. 23, *Rotam*, in *Vilnen. quartæ funeralis*, 6 Jun. 1746, § 2 et 23 Januar. 1750, § 2, cor. R. P. D. *Canilliac. decano*.

(43. Quæstionis autem est, utrum ad regulares an ad parochos spectet probare, quod ipsi regulares per quadraginta annos ante *Tridentinum* concilium quartam funerariam haud solverint. Spectare ad parochos resolvit sacra congregatio Concilii *Interpres* in una *Minorum Observantiæ Provinciæ Poloniæ*, 14 Novembr. 1682, et allegata hac resolutione, firmant *Matthæuce.*, in suo *officiali curiæ ecclesiast.*, c. 41, num. 9; *Rot.* in *Calaguritana quartæ funeralis*, 2 Jul. 1728, § 8, cor. *bon. mem. Ratt.*, inter impressas, dec. 214, num. 5, in d. *Vilnen. quartæ funeralis*, 6 Junii 1749, § 11, et 23 Januar. 1750, § 17, cor. R. P. D. *Canilliac. decano*.

(44. Differt ecclesia cathedralis ab aliis ecclesiis quoad acquirendam præscriptionem exemptionem a solutione quartæ funeralis; cathedralis enim ecclesia quadragenaria acquirit exemptionem a solutione quartæ funeralis; cæteræ vero ecclesiæ indigent immemorabili, vel centenaria ad hanc acquirendam exemptionem. *Rota*, in *Barchinonen. jurium parochialium super quarta, et oblationibus*, 9 Julii 1732, § 4, cor. *clar. mem. Aldrovand.*

(45. Quoad quantitatem quartæ funeralis standum consuetudini, ut innuit auctor, num. 2. At notabile est, quod si ea prætendatur infra medietatem, sufficit præscriptio decem annorum; si autem ultra medietatem prætendatur, necessaria est præscriptio quadraginta annorum. *Rota*, in *Florentina quartæ funeralis*, 6 Martii 1711, fere per tot., cor. *bon. mem. Casarell.*

(46. Reliquum est, ut notetur, quartam funerariam peti haud posse ab hæredibus defuncti, sed ab ecclesia, ubi ille tumulatur. *Rota*, in *Calaguritana quartæ funeralis super bono jure*, 2 Julii 1728, § 5, cor. *bon. mem. Ratt.*, inter impressas dec. 214, num. 1.